

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forforståelse gives ud fra en fællessamtale om billedark/introark. Eleverne kan selv finde flere oplysninger.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Mellemtrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

I fortællingerne på norsk og svensk er det oplagt at arbejde med nabosprog.

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Konen i muddergrøften

Mellemtrin (5.-6. klasse)

Målet med at arbejde med norske tekster er, at eleverne både arbejder med mundtlige fortællinger, kropssprog, fortolkning og et af vores nabosprog. Hvis eleverne øver sig i at lytte til og nogenlunde forstå norsk og svensk, så har de nøglen til Norden. Nøglen giver adgang til over 27 millioner mennesker i de 8 nordiske lande og norske og svenske tekster.

I fagformålet for dansk står der:

Eleverne skal i faget dansk have adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Målet er også at få øget kendskab til Brødrene Grimm og nationalromantikken.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fortolkning (Undersøgelse, Fortolkning, Vurdering)

Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Krop og drama, Sprog og kultur)

Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer.

MÅL

Du kan forstå en tekst fortalt på norsk.

Du kan fortælle om brødrene Grimm og nationalromantikken.

Du kan med eksempler forklare, hvordan temaet er grådighed.

Du kan beskrive, hvordan fortælleren viser temaet med sin stemme og sit kropssprog.

Tidsforbrug: 2-6 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
Eleverne får en kort baggrundsviden om Brødrene Grimm og nationalromantikken. Eleverne lytter til fortællingen <i>Konen i muddergrøften</i> .	Introark Samtale om introarket. Søg evt. selv mere viden. Lyt til fortællingen 1. gang.
Efter 1. lytning skal eleverne gruppevis genfortælle fortællingen med deres egne ord for hinanden.	Prøv at huske og forstå så meget af fortællingen som muligt. Tal om teksten i grupper (mindst 3 i en gruppe).
Under 2. lytning af de første 2 minutter skal eleverne tage udførlige notater (ord, sætninger og meninger).	Lyt til fortællingen 2. gang, men kun de første 2 minutter <ul style="list-style-type: none"> • Tag notater: ord, sætninger, meninger.
Efter 2. lytning af de første 2 minutter skal gruppen i fællesskab prøve at få så mange detaljer med som muligt.	Genfortæl mødet med flynderen og konen Alle skriver ned i fællesskab på dansk, men gerne blandet med norske ord.
Efter 2. lytning af hele fortællingen udfyldes opgaverne om indhold. Gruppen hjælper hinanden.	Fiskerens møder med flynderen Lyt igen til hele fortællingen. <ul style="list-style-type: none"> • Tag notater: ord, sætninger, meninger. • Udfyld opgaverne om indhold. • Hjælp hinanden i gruppen.
Efter 3. lytning skal eleverne enkelt- eller gruppevis skrive noter til det, de har observeret og gøre rede for fortællerens kropssprog og fortællemåde.	Kropssprog og stemme Lyt til fortællingen 3. gang. <ul style="list-style-type: none"> • Læg mærke til fortællerens kropssprog og stemme. • Beskriv, hvad I lægger mærke til om kropssprog og stemme. • Hvis I sidder med jeres egen computer eller iPad, kan I lave skærmdumps og forklare, hvad I ser og hører.
Teksten fortolkes i fællesskab i klassen.	
Supplerende opgaver:	Tegneserie <ul style="list-style-type: none"> • Omsæt eventyret til en tegneserie.
	Ordforklaringer fra norsk til dansk Lyt til norske ord og udtryk. <ul style="list-style-type: none"> • Prøv at oversætte dem. • Lyt dig selv frem til flere ord.
Afsluttende refleksion.	Refleksion Udfyld refleksionsarket.

Supplerende stof:

Konen i muddergrøften som tekst

Efter arbejdet med *Konen i muddergrøften* som fortælling, kan eleverne læse forskellige danske udgaver af teksten. I dette arbejde kan eleverne finde, hvilke ligheder og forskelle der er imellem de forskellige udgaver. Eventyret bliver fortalt i mange varianter. Nogle steder hedder det *Fiskeren og hans kone*.

<https://www.skandinavistik.uni-freiburg.de/Members/Anz/LVS/Maerchen/Grimm1>

Konen i muddergrøften som eksempel på en af de 7 dødssynder

Fortællingen kan indgå i et større forløb, hvor eleverne arbejder med tekster, som alle indeholder beskrivelse af en af de 7 dødssynder.

Konen i muddergrøften

Introark

Målet med at arbejde med norske tekster er, at I både arbejder med mundtlige fortællinger, kropssprog, fortolkning og et af vores nabosprog. Hvis I øver jer i at lytte til og nogenlunde forstå norsk og svensk, så har I nøglen til Norden. Nøglen giver adgang til over 27 millioner mennesker i de 8 nordiske lande og norske og svenske tekster.

Målet er også at få øget kendskab til Brødrene Grimm og nationalromantikken.

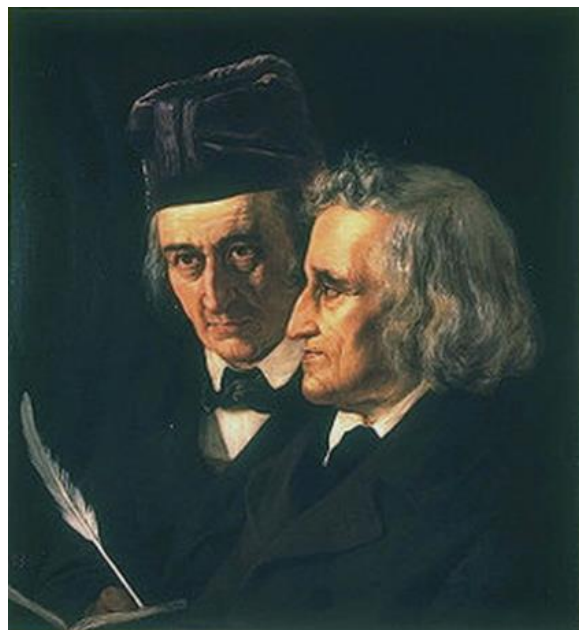
Konen i muddergrøften er et af de eventyr, som blev samlet og udgivet af Brødrene Grimm fra 1812–15.

De tyske brødre Wilhelm Grimm, 1786-1859, og Jacob Grimm, 1785-1863, samlede folkeeventyrene i den periode, der kaldes nationalromantikken, hvor man dyrkede det folkelige. Eventyrene findes i mange forskellige udgaver og på mange forskellige sprog. Her skal I høre et af dem på norsk.

Andre eventyr udgivet af Brødrene Grimm:

Hans og Grete
Askepot
Den lille rødhætte
Snehvide
Tornrose
Frøkongen

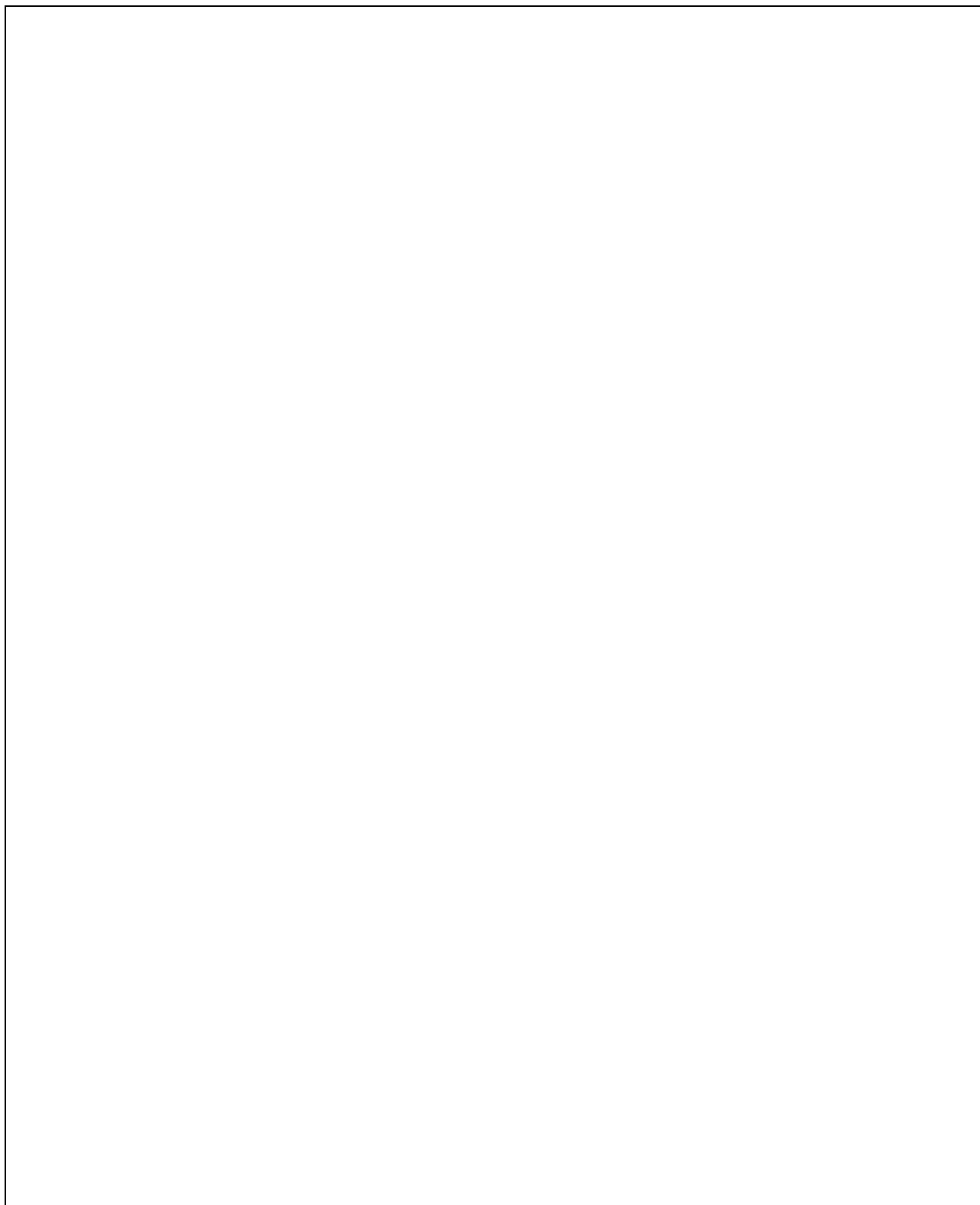

Maleri af Brødrene Grimm

Konen i muddergrøften

Genfortæl mødet med flynderen og konen

Genfortæl de første 2 minutter af fortællingen med så mange detaljer som muligt.

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the student to write their retelling of the first two minutes of the story.

Konen i muddergrøften

Fiskerens møder med flynderen

Udfyld felterne og få så mange detaljer med, som I har forstået og kan huske.

Møder	Vandets udseende	Ønsker Detaljer om ønskets opfyldelse	Tid til næste møde
1. møde			
2. møde			
3. møde			
4. møde			
5. møde			
6. møde			

Fiskerens møder med flynderen - lærerark

Udfyld felterne og få så mange detaljer med, som I har forstået og kan huske. [Forslag til svar.](#)

Møder	Vandets udseende	Ønsker Detaljer om ønskets opfyldelse	Tid til næste møde
1. møde	Vandet helt klart	Fiskeren fanger en flynder Flynderen vil gerne beholde livet Flynderen er en forhekset prinsesse	Samme dag
2. møde	Vandet grumset og uklart	Et hus <ul style="list-style-type: none"> • et hvidt hus, en plæne foran, roser og tulipaner • stue, køkken, soveværelse • baghave med urtehave, dyr (kyllinger, høns) • de kan samle æg og grønsager 	7 dage
3. møde	Vandet sort	Et slot <ul style="list-style-type: none"> • voldgrav • vindelbro • 2 høje tårne m. spir • store rum, balsal • en blød seng 	7 timer
4. møde		En konge <ul style="list-style-type: none"> • slottet flottere, finere, lange røde bannere • soldater i rustning, malerier, vagter, tjenere, • balsal, orkester, musik • trone af guld, krone, hermelinskåbe • 7 kammerherrer og 7 kammerpiger 	7 minutter
5. møde	Havet bobler og koger	En kejser <ul style="list-style-type: none"> • stor folkemængde, stort palads • mange parker, mange sale • trone på 10 meter • krone som skinner • 10 meter bred seng 	7 sekunder
6. møde		Gud	

Konen i muddergrøften

Tegneserie

Omsæt fortællingen til en tegneserie, hvor du får de vigtigste begivenheder med.

Konen i muddergrøften

Ordforklaringer fra norsk til dansk

Lyt til norske ord og udtryk og prøv at oversætte dem. Lyt dig selv frem til flere ord.

Ord fra fortællingen	Oversæt/Forklar ordene
bakken	
ut	
armslag	
myk	
sovna på et blunk	

Konen i muddergrøften

Refleksion

Du har nu arbejdet med *Konen i Muddergrøften*, en norsk udgave af et af Grimms eventyr.

Målet var at arbejde med mundtlige fortællinger, kropssprog, fortolkning og norsk.

Forstod du fortællingen <i>Konen i Muddergrøften</i> på norsk?	
Hvad ved du om Brødrene Grimm og nationalromantikken?	
Hvordan behandler eventyret temaet grådighed?	
Hvordan underbygger fortælleren temaet?	
Hvad gjorde indtryk på dig i <i>Konen i Muddergrøften</i> ?	